

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 2 november 2015

Agenda nr: 12

Onderwerp: Verzoek tot uittreden uit de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Met de decentralisatie van de rijkstaken op het gebied van het sociaal domein naar gemeenten werd afgesproken dat gelet op de omvang en de complexiteit van die taken gemeenten in samenwerking uitvoering zouden geven aan die taken. Voor onze regio werd de gemeente Maastricht als centrumgemeente naar voren geschoven. De heuvellandgemeenten hebben samen met Maastricht invulling hieraan gegeven.

Voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) nemen de gemeenten Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul deel aan de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL). Met de inwerkingtreding van de nieuwe Participatiewet, waar de Wet sociale werkvoorziening in is opgegaan en de intensieve samenwerking met Maastricht op het vlak van het sociaal domein is het overleg met het bestuur van de gemeenschappelijke regeling opgestart om te bezien of een uittreden uit de GR mogelijk is en zo ja tegen welke condities. Naar aanleiding van dit overleg stellen wij u voor om:

1. Aan het Algemeen bestuur van WOZL het voornemen kenbaar te maken om per 1-1-2016 uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling WOZL.
2. De kosten van uittreding uit de gemeenschappelijke regeling WOZL te financieren middels:
 - Inzet van de solidariteitsbijdrage als vermeld in deze nota.
 - Inzet van de regulier gereserveerde middelen voor WOZL.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Zie 1.

3. Relatie met bestaand beleid

De drie genoemde heuvellandgemeenten hebben de uitvoering van de WSW opgedragen aan WOZL. Daarvoor zijn zij in het verleden met de gemeenten in Parkstad een gemeenschappelijke regeling aangegaan. Met de intrede van de nieuwe Participatiewet is de WSW vervallen. De vervallen WSW maakt nu onderdeel uit van de Participatiewet.

Voor de voorbereiding, het ontwikkelen van beleid en de afstemming van de uitvoering, is er voor gekozen om in de regio de samenwerking met de overige heuvellandgemeenten en met Maastricht als centrumgemeente aan te gaan.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Als gevolg van deze ontwikkelingen is voor wat betreft de uitvoering van de "oude" WSW ingezet op het uittreden uit de WOZL. Dit voorstel is gericht op de uittreding. Daarvoor is een ambtelijke voorbereidingsgroep ingesteld en een bestuurlijk overleg opgestart. Voor het uittreden zijn de navolgende afspraken en kaders benoemd:

- De huidige SW-populatie, die een dienstverband heeft met WOZL en woonachtig zijn onze gemeenten blijven tewerkgesteld bij WOZL. WOZL zet deze dienstverbanden onverkort en **ongewijzigd voort**.
- De gemeenten stellen de (rijks)bijdrage, die nu onderdeel uitmaakt van de uitkeringen in het gemeentefonds (sociaal deelfonds participatiewet), ter beschikking van de WOZL voorzover deze

- bijdrage betrekking heeft op en gerelateerd is aan de tewerkstelling van deze populatie. Vanuit de drie heuvellandgemeenten vindt geen nieuwe instroom meer plaats bij WOZL.
- De drie heuvellandgemeenten worden door WOZL behandeld als zijnde een zogenaamde “buitengemeente”, een gemeente, die geen lid is van de gemeenschappelijke regeling maar waarvan wel inwoners bij of via WOZL in WSW-verband tewerkgesteld zijn. De “buitengemeente” betaalt voor de dienstverlening van WOZL een vast bedrag per jaar (de fee) per SW-er. Dit bedrag wordt door WOZL in afstemming en overeenstemming met de overige SW-samenwerkingsverbanden in Zuid-Limburg vastgesteld. Voor 2015 bedraagt deze bijdrage in de begeleidingskosten, de fee, € 1.093,- per persoon.

5. Samenwerking

In het voorgaande is aangegeven dat wij ons voor wat betreft het sociale domein richten op samenwerking in de regio heuvelland met Maastricht als centrumgemeente.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

7. Financiën

Voor het komen tot de financiële gevolgen van de mogelijke uittreding zijn diverse varianten doorgerekend. De gemeenten Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul opteren in gezamenlijkheid voor de variant die gebaseerd is op onder meer de volgende financiële uitgangspunten:

- De cijfers zoals opgenomen in de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 van WOZL.
- Rekeninghouden met de effecten van de bonusmalus afspraken.
- Geen suppletie voor de subsidiekorting van de drie uittredende gemeenten.
- De begeleidingskosten die aan ‘buitengemeenten’ in rekening worden gebracht bedragen € 1.093,00 per persoon.
- Na uittreding (per 1-1-2016) wordt de bijdrage van de gemeenten in de schapslasten inclusief de tekortfinanciering van WOZL afgebouwd via de volgende staffel: 2016 (100%), 2017 (75%), 2018 (50%) en 2019 (25%), de vergoeding die als buitengemeente betaald wordt voor de begeleidingskosten wordt via de omgekeerde staffel opgebouwd: 2016 (0%), 2017 (25%), 2018 (50%) en 2019 (75%). Ingaande 2020 wordt enkel nog de (volledige) vergoeding voor de begeleidingskosten per persoon aan WOZL vergoed door de drie gemeenten.

In onderstaand overzicht ziet u de kosten per gemeente op jaarbasis uitgaande van de huidige begrotingscijfers van WOZL, vervolgens de kosten per gemeente nadat tot uittreding is besloten. Tenslotte treft u de verschillen aan per jaar per gemeente als tot uittreding wordt besloten.

- Kosten op basis van huidige begrotingscijfers (geen uittreding)

	2016	2017	2018	2019	2020
Gulpen-Wittem	€ 160.000	€ 158.000	€ 167.000	€ 167.000	€ 167.000
Vaals	€ 138.000	€ 147.000	€ 154.000	€ 154.000	€ 154.000
Valkenburg a/d Geul	-/- € 38.000	-/- € 79.000	-/- € 79.000	-/- € 79.000	-/- € 79.000

- Kosten op basis van de uittredingsvariant (wel uittreding)

	2016	2017	2018	2019	2020
Gulpen-Wittem	€ 160.000	€ 146.000	€ 135.000	€ 118.000	€ 99.000
Vaals	€ 138.000	€ 129.000	€ 114.000	€ 93.000	€ 73.000
Valkenburg a/d Geul	-/- € 38.000	-/- € 39.000	-/- € 1.000	€ 41.000	€ 81.000

- Verschil in kosten tussen wel uittreden vs. niet uittreden

	2016	2017	2018	2019	2020
Gulpen-Witterm	-	-/- € 12.000	-/- € 32.000	-/- € 48.000	-/- € 67.000
Vaals	-	-/- € 17.000	-/- € 40.000	-/- € 61.000	-/- € 80.000
Valkenburg a/d Geul	-	€ 40.000	€ 80.000	€ 120.000	€ 160.000

Ingaande 2020 is zoals aangegeven de bijdrage aan WOZL gebaseerd op een vast bedrag per persoon voor de begeleidingskosten. Het aantal personen zal na 2020 enkel nog afnemen waardoor de bijdrage aan WOZL ingaande 2020 per gemeente als volgt gemaximeerd is (uitgaande van begeleidingskosten van € 1.093,- per persoon):

- Gulpen-Witterm € 99.000
- Vaals € 73.000
- Valkenburg a/d Geul € 81.000

Voor de gemeenten Gulpen-Witterm en Vaals is sprake van een structureel voordeel bij uittreding uit WOZL, voor de gemeente Valkenburg a/d Geul een structureel tekort.

Ook in de jaren om tot volledige uittreding te komen (2017-2019) is sprake van een voordeel voor de gemeenten Gulpen-Witterm en Vaals en een tekort voor de gemeente Valkenburg a/d Geul.

- **Financiering kosten**

a. Solidariteitsbijdrage

De drie heuvellandgemeenten zijn in gezamenlijkheid het traject tot mogelijke uittreding uit WOZL ingegaan. Bij deze gezamenlijke aanpak hoort een vorm van **solidariteit**. Vanuit deze solidariteitsgedachte wordt onderzocht hoe de gemeenten Gulpen-Witterm en Vaals voor de jaren 2017-2019 vanuit het eigen voordeel deels bijdragen aan het tekort voor de gemeente Valkenburg a/d Geul. Over de hoogte van deze bijdrage vindt momenteel op bestuurlijk niveau overleg plaats.

b. Financiering uit regulier gereserveerde middelen voor WOZL

De resterende kosten worden gefinancierd uit de regulier gereserveerde middelen voor WOZL.

- **Draagvlak**

- De bonus-malusregeling staat al langere tijd ter discussie. De gemeente Valkenburg aan de Geul verkeert momenteel weliswaar in een voordeelpositie. Echter, gelet op voornoemde discussie bestaat er een zeer groot risico deze voordeelpositie te verliezen.
- Bij niet uittreden blijft de gemeente Valkenburg aan de Geul verantwoordelijk voor de financiële risico's bij WOZL.
- Bij uittreden uit de gemeenschappelijke regeling WOZL valt op lange termijn financieel voordeel te behalen voor wat betreft de gereserveerde middelen.
- Door de keuze voor samenwerking in de regio Maastricht-Heuvelland is impliciet aan de orde om uit de gemeenschappelijke regeling WOZL, die voor de uitvoering van de WSW gericht is op Parkstad, te treden. Met uw raad is hierover bij diverse gelegenheden gesproken.

- **Risico's**

Ook na uittreding blijven wij aansprakelijk voor schulden van WOZL op het tijdstip van uittreden.

Uiteraard is deze aansprakelijkheid beperkt door de verdeelsleutel, die gebaseerd is op ons aandeel in de uitbetaalde brutolonen van de in onze gemeenten woonachtige werknemers.

De toekomst ten aanzien van de verdeling van de exploitatie-tekorten over de deelnemende gemeenten, die nu gebaseerd is op het bonus/malus systeem is hoogst onzeker. Dat kan betekenen dat ons aandeel in de tekorten gaat toenemen.

Door het beleid dat in de diverse (Parkstad)gemeenten ontwikkeld wordt is de plaats en de rol van WOZL waar het gaat de inzet om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen hoogst onzeker. Daar komt bij dat wij afspraken gemaakt hebben in de regio Maastricht Heuvelland. Met de uitvoering van dat beleid is inzet van personele capaciteit en geld gemeoid. Om te voorkomen

dat we in de toekomst zowel in Parkstad financieel participeren als in onze regio en dus dubbel gaan betalen voor een en dezelfde voorziening (uitvoering Participatiewet) is uittreden nu aan de orde. Gemeenten in Parkstad overwegen om zelf werkbedrijven te gaan oprichten. Voor de toekomst betekent dat mogelijk een verdere ontvlechting van WOZL. Tot slot – en dat blijkt uit dit raadvorstel – trekken we met drie gemeenten in gezamenlijkheid en eendrachtig op. Dat versterkt onze positie zowel in de gesprekken over het uittreden als in de gesprekken met de regio Maastricht-Heuvelland. Wij vinden het belangrijk om tezamen hierin verder op te trekken.

- Bevoegdheid tot uittreden gemeenschappelijke regeling

Het uittreden uit een gemeenschappelijke regeling is geregeld in de betreffende regeling. Artikel 35 van de regeling bevat nadere bepalingen.

- Wij maken het voornemen tot uittreden kenbaar door toezending aan het Algemeen bestuur van daartoe strekkende besluiten van haar bestuursorgaan. In casu gaat het hierbij om een besluit naar aanleiding van het nu voorliggend voorstel.
- Het Algemeen bestuur regelt, na overleg met ons, de financiële- en andere gevolgen van de uittreding. Het overleg heeft geresulteerd in een financiële opzet, die u aantreft onder het onderdeel 7. Financiën. Basis is de begroting 2016 en de meerjarenramingen 2017 – 2019, zoals deze vastgesteld zijn in het Algemeen bestuur van 2 juli 2015.
- Voor het uittreden is in beginsel de instemming van 2/3 van de bestuursorganen van de in WOZL deelnemende gemeenten vereist. Dat houdt in dat 2/3 van de gemeenteraden van die gemeenten moet instemmen met ons verzoek. Zijn naar het oordeel van het Algemeen bestuur van WOZL de financiële en andere gevolgen van de uittreding naar tevredenheid geregeld dan is de eerdergenoemde instemming van de afzonderlijke gemeenteraden niet aan de orde. De gevolgen van uittreden strekken zich tot de gemeenschappelijke regeling en de uitvoering van de WSW.
- Uittreding kan niet eerder dan op 1 januari van het 2^e jaar volgend op het jaar van registratie in de bestemde registers van de instemmingsbesluiten op het verzoek tot uittreden. Het Algemeen Bestuur kan besluiten van deze termijn af te wijken. Wij gaan er op grond van het gevoerde overleg van uit dat uittreden per 1-1-2016 aan de orde is, maar zijn daarbij afhankelijk van het Algemeen Bestuur van WOZL danwel de afzonderlijke gemeenteraden.

Nadat uw raad een besluit genomen heeft, zal dit aan het Algemeen bestuur van WOZL voorgelegd worden. Wij streven ernaar om dit nog in 2015 (december) afgehandeld te hebben opdat wij ingaande 1-1-2016 geen deelnemer meer zijn van de gemeenschappelijke regeling.

8. Communicatie

Centraal in het communicatietraject staat dat de Cliëntenraad voortdurend betrokken is in dit traject. Voor het overige zal met WOZL een communicatietraject afgesproken worden waarbij de aandacht zich met name zal richten op onze SW-medewerkers. De portefeuillehouders en de schapssecretaris zullen met deze groep in contact treden.

9. Afwegingen en Advies

Rekening houdend met het vorenstaande stellen wij u voor om :

1. Aan het Algemeen bestuur van WOZL het voornemen kenbaar te maken om per 1-1-2016 uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling WOZL.
2. De kosten van uittreding uit de gemeenschappelijke regeling WOZL te financieren middels:
 - Inzet van de solidariteitsbijdrage;
 - Inzet van de regulier gereserveerde middelen voor WOZL.

10. Bijlagen

Geen.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato; 29 september 2015

Gehoord de raadsadviescommissie Sociaal Domein de dato; 12 oktober 2015

B e s l u i t :

1. Aan het Algemeen bestuur van WOZL het voornemen kenbaar te maken om per 1-1-2016 uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling WOZL.
2. De kosten van uittreding uit de gemeenschappelijke regeling WOZL te financieren middels:
 - Inzet van de solidariteitsbijdrage;
 - Inzet van de regulier gereserveerde middelen voor WOZL.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad 2 november 2015.

De raad voornoemd,

Mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings,
voorzitter